

การศึกษาความพร้อมและแนวทางการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครูระดับประถมศึกษา
กรุงเทพมหานครในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
THE CASE STUDY OF THE READINESS OF ASEAN LEARNING AND TEACHING MANAGEMENT
OF ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS OF THE OFFICE OF THE PRIVATE EDUCATION
COMMISSION IN BANGKOK

นางสาวปรีชญา ปิริยุดมา *

Preechaya Piriyutama

อาจารย์ ดร.ยศวีร์ สายฟ้า **

Yotsawee Saifah , Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมเพื่อศึกษาความพร้อมและแนวทางการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครูระดับประถมศึกษากรุงเทพมหานครในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาในระดับประถมศึกษา ที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จำนวน 223 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับอาเซียน และแบบสอบถามความพร้อมและสภาพการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครู สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) t-test one-way ANOVA และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product – Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก (Mean=3.49) โดยครูมีการเตรียมการทั้งในด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ ด้านสภาพการจัดการเรียนการสอนอาเซียนพบว่ารวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก (Mean=3.46) โดยครูมีระดับการปฏิบัติทั้งในด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ และเมื่อเปรียบเทียบระดับความพร้อมกับการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนพบว่า ความพร้อมมีค่าเฉลี่ยมากกว่าการปฏิบัติ เมื่อจำแนกตามระดับชั้นที่สอนพบว่า ครูที่สอนระดับชั้นเดียวและครูที่สอนมากกว่าหนึ่งระดับ มีความพร้อมและการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความพร้อมและการปฏิบัติต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมและสภาพในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครู พบว่าความพร้อมแปรผันตามกันกับการปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address : preechaya_evefy@hotmail.com

** อาจารย์ประจำสาขาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address : yotsawee.s@gmail.com

ISSN1905-4491

Abstract

This research is a combined research in order to study the readiness of ASEAN learning and teaching management of elementary school teachers of the Office of the Private Education Commission in Bangkok. The group samples are 223 people from the multi-stage random sampling social studies teachers. Tools that are used in this research are interviews of the experts in the ASEAN learning and teaching and the questionnaire of the case study of the readiness of ASEAN teachers. The statistic that is used to analysis is mean, standard deviation, t-test one way ANOVA and the pearson product – moment correlation coefficient. The results of the research have found that the readiness of ASEAN learning and teaching is in the high level (mean=3.49). The condition of ASEAN teaching and learning is in the high level (mean=3.46). When we compare the readiness level with the ASEAN management operation, we found that the readiness level is higher than the operation level. When we distinguish into the teaching classes, we found that the teachers who teach only one class and the teachers who teach many classes have no difference neither in the readiness nor the operation. The teachers who have different degree levels are significantly different statistically 0.05 in the readiness and operation. The relationship between the readiness and the condition of ASEAN teaching and learning found that they are significantly different statistically 0.05 in the readiness and operation

คำสำคัญ : ความพร้อมของครู / การจัดการเรียนการสอน / ประชาคมอาเซียน

KEYWORDS: READINESS / LEARNING AND TEACHING MANAGEMENT / THE ASEAN COMMUNITY

บทนำ

“Association of Southeast Asian Nations” หรือ “ASEAN” คือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีที่มาจากปฏิญญาอาเซียนที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 ให้มีการก่อตั้งสมาคมเพื่อความร่วมมือแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นับตั้งแต่เริ่มก่อตั้งจนถึงปัจจุบันอาเซียนมีพัฒนาการอย่างมาก และในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 9 ระหว่างวันที่ 7-8 ตุลาคม พ.ศ. 2546 ณ เมืองบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ผู้นำของประเทศสมาชิกได้ร่วมลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียนฉบับที่ 2 โดยเห็นชอบให้มีการตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ภายในปี พ.ศ.2563 ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) เป็นการสร้างสังคมภูมิภาคให้พลเมืองของทั้ง 10 ประเทศสมาชิกได้แก่ ประเทศไทย อินโดนีเซีย บรูไน กัมพูชา สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ เวียดนาม ลาว พม่า และมาเลเซีย ให้อยู่ร่วมกันเสมือนเป็นชุมชนเดียวกัน ส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค ดำรงไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่นคงทางการเมือง การพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม การกินดีอยู่ดีบนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิกโดยประชาคมอาเซียนประกอบด้วย 3 เสาหลัก ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 12 ระหว่างวันที่ 11-14 มกราคม พ.ศ. 2550 ณ เมืองเซบู ประเทศฟิลิปปินส์ กลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้ตกลงที่จะเร่งรัดกระบวนการสร้างประชาคมอาเซียนให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. 2558 เนื่องจากตระหนักถึงการรวมกลุ่มกันในระดับภูมิภาคซึ่งต้องเผชิญกับความท้าทายที่หลากหลาย ทำให้จำเป็นต้องยกระดับความร่วมมือในภูมิภาคให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น จากสถานการณ์ข้างต้นกระทรวงศึกษาธิการได้เตรียมความพร้อมด้านการศึกษาเพื่อก้าวสู่การรวมกลุ่มกันเป็นประชาคมอาเซียน โดยมีการวางแผนงานในการจัดการศึกษาในด้านต่างๆ เช่น การเผยแพร่ความรู้

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาเซียนเพื่อสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมของครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา และประชาชน การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน นักศึกษาให้มีทักษะที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนได้แก่ ความรู้ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะและความชำนาญที่สอดคล้องกับการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงทางอุตสาหกรรม และการเพิ่มโอกาสในการหางานทำของประชาชนการพัฒนามาตรฐานการศึกษาเพื่อส่งเสริมการหมุนเวียนของนักศึกษาและครูอาจารย์ในอาเซียน รวมทั้งการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาต่างๆ และการแลกเปลี่ยนเยาวชน การส่งเสริมและปรับปรุงการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมทางอาชีพทั้งในขั้นต้นและขั้นต่อเนื่อง ตลอดจนส่งเสริมและเพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน การดำเนินจัดทำโครงการ Education Hub School ซึ่งเป็นการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค โดยการดำเนินโครงการ Spirit of ASEAN เป็นโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยการคัดเลือกโรงเรียนเพื่อพัฒนาให้มีความพร้อม มีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เป็นศูนย์การเรียนรู้อาเซียนโดยเป็นโรงเรียนใน 3 รูปแบบ คือ Sister School Buffer School และ ASEAN Focus มีโรงเรียนต้นแบบ จำนวน 68 แห่งโรงเรียนที่เป็นเครือข่าย มากกว่า 500 แห่ง

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนอาเซียน ระดับประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร นอกเหนือจากโรงเรียนต้นแบบ และโรงเรียนเครือข่ายว่าได้มีการเตรียมความพร้อมตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด ปัจจุบันการจัดการศึกษาของเอกชนเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาของชาติ เนื่องจากการจัดการศึกษาที่ช่วยแบ่งเบาภาระการจัดการศึกษาของภาครัฐ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตราที่ 43-46 ได้กำหนดเรื่องการบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนไว้ว่าให้สถานศึกษาเอกชนมีอิสระในการบริหารจัดการ สามารถจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภทตามที่กฎหมายกำหนดโดยรัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี และสิทธิประโยชน์ตามความเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้ จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติทางกฎหมายได้เอื้อต่อการให้ภาคเอกชนมีบทบาททางด้านการจัดการศึกษามากขึ้น เนื่องจากสถานศึกษาเอกชนมีอิสระในการบริหารจัดการ มีเงินทุน มีทรัพยากร และบุคลากรที่พร้อมในการจัดการศึกษา ซึ่งจากงานวิจัยที่ผ่านมาเป็นการศึกษากลุ่มตัวอย่างเฉพาะครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงยังไม่ครอบคลุมถึงบริบทอื่นในสังคม ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนและความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งครูเอกชนก็เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาการศึกษาของไทยเพื่อก้าวสู่การรวมกลุ่มกันเป็นประชาคมอาเซียน อีกทั้งการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ถือว่ามีความสำคัญอย่างมากเนื่องจากการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานจึงเป็นการเตรียมความพร้อมให้เด็กและเยาวชนเติบโตเป็นพลเมืองของประเทศและพลเมืองอาเซียนได้อย่างมีคุณภาพ รวมถึงเป็นการส่งเสริมการเตรียมทักษะ การเตรียมความพร้อมด้านภาษา ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน การเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างการปรับทัศนคติและเพิ่มสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับพลเมืองอาเซียนในอนาคต ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอาเซียน ระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร มีความสำคัญและจำเป็นเพื่อให้ทราบว่าครูกลุ่มนี้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับใด ซึ่งข้อค้นพบที่ได้รับจะเป็นประโยชน์ต่อการเตรียมความพร้อมในการรวมกลุ่มกันเป็นประชาคมอาเซียนต่อไป

จากสถานการณ์ข้างต้น ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาเพราะเป็นเครื่องมือสำคัญในการเตรียมคนเพื่อก้าวสู่อาเซียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะการศึกษาความพร้อมและแนวทางการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครูระดับประถมศึกษากรุงเทพมหานครในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ว่ามีการดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนเรื่องอาเซียนอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาและสังเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนการสอนอาเซียนสำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อการศึกษาความพร้อมและสภาพการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครูระดับประถมศึกษากรุงเทพมหานครในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมเพื่อศึกษาความพร้อมและสภาพการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครูระดับประถมศึกษากรุงเทพมหานครในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ประชากร คือ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) จำนวน 50 เขต สุ่มเลือกเขตละ 1 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ 17 โรงเรียน ขนาดกลาง 17 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 16 โรงเรียน จากนั้นสุ่มเลือกครูโรงเรียนละ 6 คน ตามระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 รวม 223 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับอาเซียน มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยใช้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย และใช้เป็นกรอบในการจัดทำแบบสอบถาม

2. แบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดและคำถามปลายเปิด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับชั้นที่สอน วิชาที่สอน ซึ่งเป็นลักษณะตัวเลือกให้ตอบ และเติมข้อความในช่องว่าง

ส่วนที่ 2 การสอบถามข้อมูลในการเตรียมตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับอาเซียนเป็นลักษณะตัวเลือกให้ตอบตามระดับการปฏิบัติ ซึ่งมี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดตามลำดับ

- ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถามความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน เรื่อง อาเซียน

2. สร้างแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับอาเซียน ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 5 ข้อ จากนั้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์

3. นำแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับอาเซียนไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน

4. นำผลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รวมถึงตัวชี้วัดความสำเร็จคุณภาพของครูเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้อาเซียน และคู่มือการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในสถานศึกษา มาสังเคราะห์เนื้อหาเพื่อใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม

5. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามโดยส่วนหนึ่งปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของอัจฉราพร กลิ่นเกษร (2555) วิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ความพร้อมของครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสมของข้อคำถาม

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข และให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด (Item Objective Congruence : IOC) ความครอบคลุมของข้อคำถามและความชัดเจนของภาษา

โดยเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิประกอบไปด้วย 1) เป็นอาจารย์ด้านการสอนสังคม 2) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนสังคมในระดับประถมศึกษา 3) เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ฝ่ายประถมศึกษา

7. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มทดสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นจำนวน 10 ชุด ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's alpha) เท่ากับ .962

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน 1) เป็นอาจารย์ด้านการสอนสังคม 2) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนสังคมในระดับประถมศึกษา 3) เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ฝ่ายประถมศึกษา ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังกลุ่มตัวอย่าง พร้อมสอดซองจดหมาย เพื่อการส่งกลับตามระบบของไปรษณีย์ จำนวน 223 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รวมถึงตัวชี้วัดความสำเร็จคุณภาพของครูเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้อาเซียน และคู่มือการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในสถานศึกษา มาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เพื่อสังเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนการสอนอาเซียน

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการคำนวณแจกแจงค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum) จากข้อคำถาม เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test และ one-way ANOVA หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมกับการปฏิบัติโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product – Moment Correlation Coefficient)

ตอนที่ 3 ผู้วิจัยรวบรวมข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่างๆ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา โดยรวบรวมประเด็นสำคัญที่มีความสอดคล้องกัน แล้วลำดับความถี่จากมากที่สุดไปน้อยที่สุด ซึ่งจะนำเสนอใน 3 อันดับ

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ตัวชี้วัดความสำเร็จคุณภาพของครูเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้อาเซียนคู่มือการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในสถานศึกษาและจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญสามารถสังเคราะห์เนื้อหาที่เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครูได้ ดังนี้

- 1.1 ครูใช้เทคนิค วิธีสอนและกิจกรรมที่หลากหลาย
- 1.2 ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนรู้
- 1.3 ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร
- 1.4 ครูจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ
- 1.5 ครูจัดการเรียนรู้เรื่องอาเซียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 1.6 ครูจัดการเรียนรู้โดยการจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติม
- 1.7 ครูจัดการเรียนรู้ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 1.8 ครูจัดเป็นกิจกรรมเสริมที่เป็นกิจกรรมในสถานศึกษา
- 1.9 ครูใช้หนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนรู้
- 1.10 ครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ ทั้งในประเทศและในกลุ่ม ประเทศสมาชิกอาเซียน
- 1.11 ครูใช้การวิจัย สื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
- 1.12 ครูสอดแทรกทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดแก้ปัญหา
- 1.13 ครูสอดแทรกทักษะการดำรงชีวิตและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 1.14 ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้ทักษะด้านภาษาและการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาอาเซียน
- 1.15 ครูสอดแทรกทักษะด้าน ICT
- 1.16 ครูสอดแทรกเจตคติด้านการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 1.17 ครูสอดแทรกเจตคติด้านทัศนคติที่ดีต่อประเทศเพื่อนบ้าน
- 1.18 ครูให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม
- 1.19 ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลด้วยตนเอง
- 1.20 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง เช่น Case-based Learning, Problem-based Learning
- 1.21 ครูสอดแทรกเรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรม
- 1.22 ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

2. ผลการวิเคราะห์ความพร้อมและสภาพการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

2.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานด้านความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยความพร้อมของครูที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อประเทศเพื่อนบ้านแก่นักเรียนในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน รองลงมาได้แก่ การจัดการเรียนการสอนอาเซียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การเปิดโอกาสให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้

ความเข้าใจในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน และความพร้อมของครูที่อยู่ในระดับน้อยมี 1 ข้อ คือการทำวิจัยเพื่อพัฒนา/แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอนอาเซียน

2.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานด้านสภาพการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยการปฏิบัติของครูที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดการเรียนการสอนอาเซียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รองลงมาได้แก่ การปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อประเทศเพื่อนบ้านแก่นักเรียนในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน และการเปิดโอกาสให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การทำวิจัยเพื่อพัฒนา/แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอนอาเซียน

2.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าสถิติพื้นฐานระดับความพร้อมและการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร และการแปลผลพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมากและระดับความพร้อมมีค่าเฉลี่ยมากกว่าการปฏิบัติ

2.4 ผลการวิเคราะห์ด้านความพร้อมและสภาพในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครจำแนกตามระดับชั้น พบว่าค่าเฉลี่ยความพร้อมและการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครูจำแนกตามระดับชั้นที่สอนในปัจจุบันไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเปรียบเทียบตัวแปรที่ส่งผลความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนมากที่สุด รองลงมาคือครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและน้อยที่สุดคือครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

2.6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวเปรียบเทียบกับตัวแปรที่ส่งผลต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทมีการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนมากที่สุด รองลงมาคือครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและน้อยที่สุดคือครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

2.7 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมและสภาพในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครพบว่า ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนอาเซียน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องสภาพการจัดการเรียนการสอนและความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนสามารถสรุปประเด็นออกมาจากแบบสอบถาม โดยนำเสนอใน 3 อันดับ ดังนี้

- การจัดการเรียนการสอนอาเซียนควรมีการบูรณาการลงไปในทุกสาระวิชา โดยสอดแทรกเนื้อหาเข้าไปในแต่ละสาระเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของนักเรียน

- การจัดการเรียนการสอนอาเซียนควรเป็นรูปแบบเดียวกันทั่วทั้งประเทศ กระทรวงศึกษาควรจัดทำแบบเรียนเดียวกันใช้ในทุกระบบโรงเรียน ซึ่งปัจจุบันมีการจัดการเรียนการสอนไปคนละทิศทางไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน และควรมีการจัดทำสื่อประกอบการสอนเพื่อแจกจ่ายให้กับโรงเรียน

- ควรจัดให้มีการอบรมครูในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในเรื่องการจัดการเรียนการสอนอาเซียน และมีการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การสังเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครูพบว่า สามารถแบ่งได้ 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน โดยในด้านหลักสูตร ได้แก่ การบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ การเรียนรู้เรื่องอาเซียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม การจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติม การเรียนรู้ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดเป็นกิจกรรมเสริมที่เป็นกิจกรรมในสถานศึกษา ซึ่งในด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนอาเซียดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า หลักสูตรอาเซียนเป็นหลักสูตรที่มีความหลากหลาย มีความยืดหยุ่นสูง ครูหรือผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำหลักสูตรอาเซียดังกล่าวไปปรับใช้ในสถานศึกษาได้ตามความเหมาะสม ซึ่งสถานศึกษาแต่ละแห่งก็必将มีความคล่องตัว และมีอิสระในการเลือกใช้หลักสูตรอาเซียนได้ตามความต้องการ เช่น สถานศึกษาอาจเลือกใช้การบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เช่น วิชาภาษาอังกฤษมีการสอดแทรกคำศัพท์เกี่ยวกับอาเซียน วิชาคณิตศาสตร์สอดแทรกการคิดคำนวณเรื่องสกุลเงินของประเทศสมาชิกอาเซียน วิชาการทำงานและเทคโนโลยีสอดแทรกเรื่องอาหารอาเซียน เป็นต้น ส่วนในด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การใช้เทคนิค วิธีสอนและกิจกรรมที่หลากหลาย การใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ ทั้งในประเทศและในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน การใช้การวิจัย สื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง การสอดแทรกทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดแก้ปัญหา การสอดแทรกทักษะการดำรงชีวิตและการทำงานร่วมกับผู้อื่น การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้ทักษะด้านภาษาและการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาอาเซียน การสอดแทรกทักษะด้าน ICT การสอดแทรกเจตคติด้านการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล การสอดแทรกเจตคติด้านทัศนคติที่ดีต่อประเทศเพื่อนบ้าน การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม การส่งเสริมให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลด้วยตนเอง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง เช่น Case-based Learning, Problem-based Learning และการสอดแทรกเรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรมในด้านการจัดการเรียนการสอนข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า แนวการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับการสอนอาเซียน ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำไปปรับใช้ได้ สถานการณ์จริง มีการสอดแทรกทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการใช้ทักษะด้านภาษาทั้งภาษาอังกฤษ ภาษาอาเซียน มีเจตคติที่ดีต่อประเทศเพื่อนบ้าน ยอมรับความแตกต่างหลากหลายและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับ จันทรา ตันติพงศานุรักษ์ และ ชยพร กระต่ายทอง (2556) กล่าวถึงแนวการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนว่า เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมที่มีการบูรณาการและมีความยืดหยุ่น เน้นกระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสร้างความตระหนัก และกระบวนการสื่อสาร ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดีเพื่อความเป็นพลเมืองอาเซียน และสอดคล้องกับสุคน สินธพานนท์ และ จินตนา วีรเกียรติสุนทร (2556) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้อาเซียนศึกษาให้มีความสัมพันธ์กลมกลืนกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ควรใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น วิธีสอนแบบบูรณาการ วิธีสอนแบบโครงงาน เพื่อเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์เรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงโดยใช้ทักษะกระบวนการต่างๆอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2554) กล่าวว่าสถานศึกษาจำเป็นต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักเห็นความสำคัญมีเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียน และมีทักษะพร้อมที่จะ

เข้าสู่การรวมกลุ่มเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน โดยสามารถจัดการเรียนรู้ได้หลากหลายลักษณะ ส่วนในด้านสื่อการเรียนการสอน ได้แก่ การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนรู้ การใช้หนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนรู้ และการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ในด้านสื่อการเรียนการสอน ถือเป็นเครื่องมือและเป็นสื่อกลางสำคัญที่จะช่วยถ่ายทอดประสบการณ์ต่าง ๆ ไปสู่ผู้เรียน โดยครูผู้สอนควรเลือกใช้สื่อที่มีความเหมาะสมกับเนื้อหาอาเซียน มีการเลือกใช้สื่อที่มีความหลากหลาย เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หนังสือ ตำราเรียน รวมไปถึงสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะทางภาษา และเป็นการเปิดโลกทัศน์ในการรับรู้สื่อจากภายนอก นอกจากนี้ครูผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะการสืบค้นข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งก็จะทำให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553-2554) กล่าวว่า ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียน โรงเรียนควรมีสื่อและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ การจัดทำแหล่งเรียนรู้อาเซียนศึกษาในโรงเรียน เน้นการจัดการความรู้ การเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและศูนย์การเรียนรู้ การจัดมุมอาเซียนภายในห้องสมุด การจัดให้มีห้องที่จัดสื่อสำหรับอาเซียนโดยเฉพาะการเรียนรู้ภาษาอาเซียนและพหุวัฒนธรรมแบบพหุวัฒนธรรมและระยะสั้นและระยะยาว

2. ด้านความพร้อมและสภาพการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่าความพร้อมและสภาพการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครูโดยรวมอยู่ในระดับมากในทุกด้าน เนื่องจากว่าครูโรงเรียนเอกชนได้รับการสนับสนุนในเรื่องของการจัดอบรมเรื่องอาเซียนจากหน่วยงานต่างๆ ดังนั้น ครูเอกชนจึงมีความพร้อมในการเตรียมตัวเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนค่อนข้างมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย คือเรื่องของการทำวิจัยเพื่อพัฒนา/แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอนอาเซียน ซึ่งการทำวิจัยเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนรู้และเพื่อเป็นการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น กรมวิชาการและคณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ (2543) กล่าวว่า ครูผู้สอนจะต้องทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน การวิจัยเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพ ทำให้ครูทราบถึงปัญหาและหาทางแก้ไขได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 มาตรา 24 (5) กำหนดให้สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และมาตรา 30 สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา นอกจากนี้ตัวชี้วัดความสำเร็จคุณภาพของครูเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ อาเซียนดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554) กำหนดให้ครูใช้การวิจัย สื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูแสดงให้เห็นว่าครูยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของรัตติมา โสภาคะยัง (2556) พบว่าครูทำวิจัยในชั้นเรียนน้อย ครูขาดความรู้และขาดการพัฒนาศักยภาพในด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน และสอดคล้องกับการวิจัยของเทิดพงษ์ ศรีวิเศษ (2557) พบว่าสภาพการปฏิบัติงานของครูที่น้อยที่สุด คือ ด้านการวิจัยและพัฒนากระบวนการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

3. การเปรียบเทียบระดับความพร้อมและการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมากและระดับความพร้อมมีค่าเฉลี่ยมากกว่าการปฏิบัติ การที่ระดับความพร้อมมีค่าเฉลี่ยมากกว่าการ

ปฏิบัติ เนื่องจากการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนเป็นการจัดการศึกษาที่ช่วยแบ่งเบาภาระการจัดการศึกษาของภาครัฐ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตราที่ 43-46 ได้กำหนดเรื่องการบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนไว้ว่าให้สถานศึกษาเอกชนมีอิสระในการบริหารจัดการ สามารถจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภทตามที่กฎหมายกำหนดโดยรัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี และสิทธิประโยชน์ตามความเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้ จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติทางกฎหมายได้เอื้อต่อการให้ภาคเอกชนมีบทบาททางด้านการจัดการศึกษามากขึ้น เนื่องจากสถานศึกษาเอกชนมีอิสระในการบริหารจัดการ มีเงินทุน มีทรัพยากร และบุคลากรที่พร้อมในการจัดการศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าครูที่สังกัดโรงเรียนเอกชนเป็นครูที่มีความพร้อมและได้รับการสนับสนุนจากทางภาครัฐบาลและทางสังกัด โดยมีเงินทุนสนับสนุนในการจัดซื้ออุปกรณ์ สื่อการสอนที่ทันสมัย และเหมาะสม นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวถึงครูผู้สอนในสายการปฏิบัติการสอนจะต้องมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนในด้านต่อไปนี้ คือ ครูต้องมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนและจัดหารูปแบบการเรียนรู้โดยการจัดเตรียมแผนการสอน รูปแบบกิจกรรม จัดหาแหล่งเรียนรู้ สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และเปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ครูต้องมีความพร้อมในการเลือกใช้วิธีจัดรูปแบบการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ตามความสามารถและความถนัดเฉพาะบุคคล มีการประเมินผลที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง จะเห็นได้ว่าครูโรงเรียนเอกชนเป็นครูที่มีปัจจัยต่างๆสนับสนุนทั้งในด้านเงินทุน อุปกรณ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆอย่างเหมาะสม แต่ในทางปฏิบัติ ครูอาจยังไม่มีการใช้ทรัพยากรที่มีอย่างคุ้มค่า เช่นคู่มือ หรือสื่อต่างๆ ไม่ได้นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจัง ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากเรื่องเวลาในการจัดการเรียนการสอนที่จำกัด เนื้อหาสาระวิชาที่มาก ภาระหน้าที่ของครูในด้านต่างๆที่ต้องรับผิดชอบ ทำให้ไม่ได้ปฏิบัติในเรื่องของการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มที่

จากงานวิจัยพบว่า ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนมีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนอาเซียน ซึ่งแสดงว่าครูที่มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนจะส่งผลต่อการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนอาเซียน ดังนั้น ครูที่มีความพร้อมสูงย่อมส่งผลให้มีการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนสูงไปด้วย ส่วนครูที่มีความพร้อมต่ำ ระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนก็จะต่ำ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหากสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เล็งเห็นความสำคัญของความพร้อมของครู และจัดฝึกอบรมให้ครูมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนอาเซียน ทั้งในด้านหลักสูตรและด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีการสนับสนุนเรื่องสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนที่หลากหลาย มีการวัดประเมินผลที่เป็นรูปธรรมและตามสภาพจริง ย่อมส่งผลให้ครูมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนมากขึ้น และมีการปฏิบัติหรือมีสภาพในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพตามมา

4. การวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวแปรที่ส่งผลต่อความพร้อมและสภาพในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยของความพร้อมและสภาพในการจัดการเรียนการสอนอาเซียน สูงกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการศึกษาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าวุฒิการศึกษามีผลต่อความพร้อมและระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนอาเซียน ดังนั้นครูควรหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ และให้ความสำคัญกับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับครูอย่างต่อเนื่อง และเร่งส่งเสริมศักยภาพครูโดยสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาในระดับที่สูงขึ้น เพื่อครูจะได้มีความพร้อมและสามารถปฏิบัติการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากการอภิปรายผลการวิจัยเรื่องการศึกษาความพร้อมและแนวทางการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครูระดับประถมศึกษากรุงเทพมหานครในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับครู

การจัดการศึกษาให้เกิดผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้น ครูเป็นส่วนสำคัญในการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่าภาพรวมครูมีความพร้อมและมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากในทุกด้าน ทั้งด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดประเมินผล แต่ในด้านของการจัดการเรียนการสอนพบว่าครูยังมีความพร้อมในระดับน้อยในเรื่องของการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยพัฒนาการเรียนการสอนและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้ ดังนั้น ครูควรให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อเป็นการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนรวมถึงพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและติดตามข่าวสารให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารควรนำแนวทางการจัดการเรียนการสอนอาเซียนไปปรับใช้ในสถานศึกษา โดยมีการจัดวางหลักสูตรของสถานศึกษาให้ชัดเจน มีการสนับสนุนให้จัดทำโครงการต่างๆที่ตอบสนองต่อการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน จัดเป็นกิจกรรมภายในโรงเรียนและส่งเสริมกิจกรรมนอกโรงเรียน จัดสถานที่และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการค้นคว้าข้อมูลสำหรับครูและนักเรียน ผู้บริหารควรเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ทั้งครูและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรได้รับการอบรมเพิ่มเติมเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน นอกจากนี้ผู้บริหารควรประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองหรือชุมชน ให้เข้ามามีบทบาทและให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการส่งเสริมกิจกรรมต่างๆเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนและความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครโดยใช้แบบสอบถามในการสำรวจ ซึ่งอาจทำให้เกิดข้อจำกัดในหลายด้าน เช่น ด้านจำนวนของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านขนาดของโรงเรียนที่ต่างกัน และผู้วิจัยทำการวิจัยในขอบเขตของครูเอกชน ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งในการทำการวิจัยในครั้งต่อไปอาจมีการเพิ่มจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามให้มากขึ้น โดยอาจจะขยายเขตออกไปในระดับจังหวัด หรือระดับประเทศ

2. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะด้านการจัดการเรียนการสอน จึงควรมีการทำวิจัยที่หลากหลายในแง่มุมอื่น เช่น ด้านสื่อและเทคโนโลยี หรือด้านหนังสือแบบเรียนหรือคู่มือที่ใช้จัดการเรียนการสอน เป็นต้น เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาเกี่ยวกับอาเซียนต่อไป

รายการอ้างอิง

- กรมวิชาการและคณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. (2543). *ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- จันทร์หา ต้นติพงศานุรักษ์ และ ชยพร กระต่ายทอง. (2556). *การเตรียมโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558* [สไลด์]. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
- เทิดพงษ์ ศรีวิเศษ. (2557). การบริหารสถานศึกษาเพื่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 9(3), 583-597.
- รัตติมา โสภาคะยัง. (2556). *การพัฒนาศักยภาพครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านห้วยกอก 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต)*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *แนวการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553-2554). *การพัฒนามาตรฐานและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุคน สินธพานนท์ และ จินตนา วีรเกียรติสุนทร. (2556). *การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่สู่ประชาคมอาเซียน (พิมพ์ครั้งที่ 1)*. กรุงเทพมหานคร: 9119 เทคนิคพรินต์.
- อัจฉราพร กลิ่นเกษร. (2555). การวิเคราะห์ความพร้อมของครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 8(1), 2864-2878.